

Sprawozdanie z Tanzania ENT (TENTS) Annual Conference, 11–12.11.2015 r., Kilimandżaro, Tanzania

Aymen Mohamed Najjar¹, Piotr H. Skarżyński^{1,2,3}

¹ Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Warszawa/Kajetany

² Warszawski Uniwersytet Medyczny, Zakład Niewydolności Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej

³ Instytut Narządów Zmysłów, Warszawa/Kajetany

Adres autora: Aymen Mohamed Najjar, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn

Zespół Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS) wziął udział w Kongresie Tanzańskiego Towarzystwa Otorynolaryngologicznego zorganizowanym dla lekarzy otorynolaryngologów, chirurgów głowy i szyi oraz otoneurologów z dwóch największych ośrodków otorynolaryngologicznych w Tanzanii – Muhimbili National Hospital oraz Kilimanjaro Christian Medical Center. Honorowymi uczestnikami konferencji byli: prof. Gayle E. Woodson (Stany Zjednoczone), dr Robbins (Stany Zjednoczone), dr Niels Van Heerbeek (Holandia) oraz prof. Henryk Skarżyński i dr hab. Piotr Skarżyński. Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu reprezentowali ponadto mgr inż. Adam Piłka, mgr Marta Zwolińska, lek. Kamila Osińska i inż. Aymen Mohamed Najjar.

Podczas konferencji poruszono najważniejsze tematy z zakresu otorynolaryngologii. Jednym z nich były możliwości leczenia nowotworów głowy i szyi. Szczególny nacisk położono na techniki chirurgiczne pozwalające na uniknięcie najczęstszych powikłań. Prof. Mark Zafereo z University of Texas przedstawił różne typy schorzeń ślinianek i możliwości leczenia raka krtani i gardła dolnego, a prof. Gayle Woodson z Southern Illinois University School of Medicine omówiła przyczyny powstawania i sposoby leczenia porażenia strun głosowych, które jest jednym z częstszych powikłań w chirurgii tarczycy. Za jedno z najciekawszych zagadnień prezentowanych podczas tego spotkania uznano jednak częściową głuchotę. O możliwościach jej leczenia chirurgicznego metodą sześciu kroków opracowanych przez prof. Skarżyńskiego oraz o wynikach słuchowych uzyskiwanych w różnych grupach pacjentów poddanych procedurze wszczepienia implantu ślimakowego mówił podczas swojej prezentacji dr hab. Piotr H. Skarżyński.

Podczas kolejnego wykładu przedstawił on ideę przesiewowych badań słuchu, zasady ich wykonywania oraz zaprezentował innowacyjne urządzenie do prowadzenia przesiewów na dużą skalę – Platformę Badań Zmysłów. O potrzebie realizacji takich badań świadczą ich wyniki – podczas przesiewów przeprowadzonych w 12 krajach (w Europie, Azji i Afryce) u co 3 dziecka stwierdzono różnego rodzaju problemy ze słuchem (badania przesiewowe słuchu wykonano również wśród dzieci z Tanzanii). Duże wrażenie na uczestnikach konferencji zrobiła zarówno skala zrealizowanych przez Instytut badań, jak i ich rezultaty.

Specjaliści z zainteresowaniem wysłuchali także wystąpienia Marty Zwolińskiej i inż. Aymena Mohameda Najjara z IFPS na temat teleaudiologii, telefittingu oraz zdalnej rehabilitacji słuchu, które mają duży wpływ na efektywność leczenia głębokich ubytków słuchu. Te innowacyjne metody mogą mieć zastosowanie również w Tanzanii – internet jest tam dostępny, a jego przepustowość systematycznie się zwiększa. Dzięki zastosowaniu rozwiązań telemedycznych w Afryce możliwe byłoby m.in. konsultowanie tamtejszych pacjentów ze skomplikowanymi schorzeniami otorynolaryngologicznymi w Kajetanach, a także zdalne szkolenie lekarzy w ramach kursów organizowanych przez Instytut. Zaprezentowano ponadto pionierskie osiągnięcia zespołu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, wpływające na rozwój otolaryngologii nie tylko w Polsce, lecz także na świecie. Z uznaniem przyjęto informację o ogromnej liczbie zabiegów otolaryngologicznych przeprowadzanych każdego dnia w Światowym Centrum Słuchu oraz o ponad 4500 pacjentach z implantami słuchowymi znajdujących się pod opieką specjalistów z Kajetan.

Problem okołoporodowych przyczyn niedosłuchu poruszyła podczas swojej prelekcji dr Kamila Osińska z IFPS. Według najnowszego raportu Światowej Organizacji Zdrowia głęboki niedosłuch występuje u 1–3 na tysiąc urodzonych dzieci. W grupie maluchów leczonych na oddziale neonatologii ten odsetek jest wyższy – poważne wady słuchu ma 2–4 na tysiąc dzieci. Doktor Osińska omówiła metody wykrywania niedosłuchu u noworodków stosowane w Polsce. Jak wynika z analiz, największą grupę odbiorców implantów ślimakowych stanowią wcześniaki urodzone pomiędzy 24 a 28 tygodniem ciąży. Najczęstsze czynniki ryzyka wystąpienia głębokiego niedosłuchu to zamartwica okołoporodowa, leki ototoksyczne, terapia oddechuwa za pomocą respiratora, zakażenia wewnątrzmaciczne, hiperbilirubinemia. Doktor Osińska podkreśliła, że przy kwalifikacji najmłodszych pacjentów do wszczepienia implantu ślimakowego należy zachować szczególną ostrożność. Niedojrzałość innych układów może bowiem stanowić przeciwwskazanie do zabiegu w znieczuleniu ogólnym.

Podczas Kongresu Tanzańskiego Towarzystwa Otorynolaryngologii specjaliści z Instytutu przedstawili także swoje osiągnięcia w zakresie leczenia zaburzeń słuchu za pomocą

nowego urządzenia na przewodnictwo kostne typu Baha Attract. Jest to skuteczna metoda leczenia niedosłuchu przewodzeniowego, lekkiego mieszanego i jednostronnej głuchoty. Często stanowi ostateczną metodę leczenia w przypadku zaawansowanych zmian w uchu, m.in. w przewlekłym perlakowym zapaleniu ucha środkowego. System ten zapewnia użytkownikom istotną poprawę rozumienia mowy, jest łatwy w obsłudze i lepiej tolerowany przez organizm niż starsze typy systemów Baha. Wyniki obserwacji dużej grupy pacjentów wskazują, że jest to skuteczna metoda leczenia niedosłuchu w przypadkach skrajnie zaawansowanych zmian pozapalnych,

pooperacyjnych czy też w wadach wrodzonych uszu zewnętrznych i środkowych.

Konferencja Tanzańskiego Towarzystwa Otolaryngochirurgii była dobrą okazją do wymiany wiedzy między specjalistami z odległych rejonów świata. Zespół prof. Skarżyńskiego podzielił się swoim ogromnym doświadczeniem w leczeniu zaburzeń słuchu. Bardzo pozytywne nastawienie specjalistów z Tanzanii, którzy podkreślali potrzebę szkolenia w zakresie audiologii i otocirurgii, stwarza nadzieje na nawiązanie z nimi szerokiej i długofalowej współpracy.